



# Голос України

№ 175 (2422) ■ Середня, 27 вересня 2000 року ■ Ціна договірна

- 1533 р. Народився польський король і полководець Стефан Баторій. Посилив гніт на українських землях.
- 1891 р. Помер російський письменник Іван Гончаров («Обломов», «Обир», «Фрегат «Талпа»»).
- 1900 р. Народився український педагог Микита Грищенко.
- 1944 р. Народилася оперна співачка Пзіла Ціцולה.
- 1977 р. Чорнобильська атомна електростанція дала перший струм.

27 вересня

## Розмови про Крим

Група народних депутатів України, обраних від Автономної Республіки Крим, зустрілася з Головою Верховної Ради Іваном Плющем, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Віктором Ющенком і обговорили ситуацію в автономії. Йшлося про додержання кримської Конституції і недопущення порушення конституційних повноважень АРК. При цьому депутати обстоювали економічні повноваження, зокрема, залишити в повному обсязі на території Криму податок на додану вартість. Крім того, керівництво країни було інформовано про внесення народним депутатом Н. Штепою до Верховної Ради України законопроект про вибори депутатів кримського парламенту на пропорційній основі, в якому право на участь у виборах надається кримським відділенням всеукраїнських партій і національно-культурним громадам автономії. В. Кучеренко вніс законопроект про делегування державних функцій і повноважень Раді Міністрів АРК. Голова Верховної Ради України у розмові з депутатами заявив про свою підтримку Конституції АРК і в економічній галузі, і в галузі прийняття законів.



Сьогодні –  
Всесвітній  
день  
туризму  
**Феномен  
XX  
століття**

Торік Україну  
відвідало понад  
чотири мільйони  
іноземних  
туристів.

(Матеріал читайте  
на 8-й стор.).  
Фото Юрія ВЕНГЕРОВА.

## Інфляція. Чекаємо індексації

Основною проблемою цього річного бюджетного процесу, на думку першого заступника Голови Верховної Ради України Віктора Медведчука, є те, як відобразити в проекті держбюджету на 2001 рік зміни в податковій політиці держави. Новий Податковий кодекс прийнято лише в першому читанні, а не як закон. А прийняття бюджету на старій податковій базі, вважає В. Медведчук, «галюмватиме розвиток економіки». Тому на недавній нараді у Президента керівництва парламенту та депутатських фракцій і груп знову виникла ідея прийняття так званого «малого» податкового кодексу, в якому буде визначено нові ставки основних податків і зборів. Віктор Медведчук повідомив на прес-конференції, що нині в парламенті тривають наради щодо графіку проходження законопроекту про державний бюджет на 2001 рік у ВР. Планиують, що його перша презентація в сесійній залі відбувається 4 жовтня, а остаточно голосування – 30 листопада. Однак ще до детального обговорення проекту бюджету в народних депутатах є дуже багато зауважень і критики.

(Закінчення на 2-й стор.).

## Аромати Полісся



Ікнім букетом дихав новий цех з виготовлення стоваряного основного брусу, що в селі Малинську Березніського району на Рівненщині. Сировину з місцевих поліських лісів обробляють за німецькою технологією і на зарубіжному устаткуванні. Одержують 100 кубометрів брусу на місяць. Це і є заготовки для випуску так званої «свистячки».

Навчальник мальніського цеху Юрій Кошецький, якого він бачить на знімку, організував виробництво так, що воно працює без відходів.

— Основна продукція, близько 80 відсотків, реалізується через фірму «Алексіс» до Німеччини, а також у Бельгію та Іспанію — каже він. А сировину — ліпшину, «вагонку», дошки для підлоги — на вітчизняному ринку. І все це — найвищої якості. Різне, як струна, доброго гатунку, бо гарно висушувалося деревину.

У невеличкому селі Малинську цех забезпечує роботою 81 працівника.

Фото Олександра КЛИМЕНКА

У номер

## Навіщо водогону пдв?

Голова Житомирської облдержадміністрації В. Лушкін звернувся до Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка з листом. У ньому є чотири пропозиції, які знизять вартість житлово-комунальних послуг. Насамперед пропонується відмінити сплату податку на додану вартість на житлово-комунальні послуги населенню. Забезпечувати підприємства комунальної теплоенергетики природним газом вітчизняного виробництва за помірними цінами. А тим комунальним підприємствам, які дають людям воду і тепло, відпускати електроенергію за тими самими цінами, що й для населення. А також — надавати пільгові кредити, щоб і природний газ можна було придбати на аукціоні, і сучасні енергозберігаючі технології виробляються.

Я вам пишу...

## Ще трохи – й повітря перекриють

Хоч як було тяжко після війни, але щорічно зникали ціни на товари. В Україні за дев'ять років незалежності переважає більшість населення неспроможна прогнати себе та оплатити комунальні послуги. Відключили газ, світло, телефон, воду, залишили ще перекрити повітря. На повернення заощаджених сподіваються найнаївніші. А скільки вже пішло в небути, так і не дочекавшись милости від держави!

Віктор ГОРДЕНКО.

Лобатівка  
Одеської області.

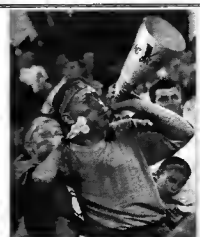
## Розпочалася передплата на «Голос України» на 2001 рік

Шановні друзі!  
Нагадаємо, що наші видання можна передплатити у всіх поштових відділеннях.

Передплата вартість:  
«Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос України» російською мовою (інд. 60997) на рік — 45 гривень 60 коп., 6 місяців — 22 гривні 80 коп., 3 місяці — 11 гривень 40 коп., 1 місяць — 3 гривні 80 коп.

Підписка передплата для членів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідаторів наслідків аварії ЧАЕС: «Голос України» (інд. 40224) і «Голос України» (інд. 40223) на рік — 37 гривень 20 коп., 6 місяців — 18 гривень 60 коп., 3 місяці — 9 гривень 30 коп., 1 місяць — 3 гривні 10 коп.

Про умови виплати читайте на 8-й стор.



- Вибуховий пристрій виявлено у під'їзді будинку на вул. Ратнівського в Києві.
- Майже п'ять тисяч осіб загинуло в Україні з початку року від різних нещасних випадків.
- 98 гірників довелося евакуювати на поверхню внаслідок пожежі на шахті «Тявльківська» Державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» в Луганській області.

Спробуй і вииграй!

P.S.

## Ми наближаємося до Заходу, а не віддаляємося від Росії

Голова Верховної Ради України Іван Плющ зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Канади в Україні Дереком Фрейзером та Тимчасовим Повіреном Республіки Польща Войцехом Зайончковськом.

Зустріч відбулася з приводу передання повноважень голови контактної групи НАТО в нашій країні канадським послом пану Зайонцьовському.

Д. Фрейзер підтвердив бажання керівництва НАТО бачити Україну більш інтегрова-

ною у Північноатлантичній структурі. Войцех Зайончковський як новий голова контактної групи заявив про готовність своєї країни сприяти нашому зближенню з європейськими організаціями.

Голова ВР у своїй відпові-

ді наголосив, що наша країна свідомо обрала шлях комплексної інтеграції в європейські структури, і альтернативи цьому вибору нема. Бо, якщо Україна підтримує нову модель європейської безпеки, їй потрібно стати суб'єктом цієї моделі. Але, як зазначив Іван Плюш: «Коли ми інтегруємося у НАТО, це не означає, що ми віддаляємося від Росії».

## Нам потрібен жест довіри

Програму офіційного візиту в Україну делегації парламенту Великої Британії на чолі зі спікером палати громад Бетті Бутланд обговорювали на зустрічі Голови Верховної Ради України Івана Плюща з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Роландом Гедді Смітом.

Програмою передбачено вступ пані Бутройд перед українськими депутатами та зустрічі з Президентом України і головами парламентських фракцій.

Іван Плющ підкреслив, що нині в Україні розроблено велику кількість проектів, у яких за-

діяні іноземні інвестори. Втілення всіх цих програм гальмує завдяки МВФ із наданням кредитів. І справа не стільки в коштах, котрі вони не виділяти, скільки в тім, що їх кредитна робота МВФ з Україною — це сигнал для приватних інвесторів. На думку Голови ВР, зараз у шпів справ склався парадоксальна ситуація. Вперше за дев'ять років Захід назвав український уряд реформаторським, але саме цьому уряду він вимовляє в коштах. Ми не просимо грошей, хоча й вони не будуть шкідливі. Нам потрібен жест довіри. За словами Івана Плюща, така країна очікує активніших дій від Англії у розв'язанні зазначеної проблеми.

## Інфляція. Чекаємо індексації

(Початок на 1-й стор.)

За словами В. Медведюка, нереальним є заплановане отримання від приватизації в наступному році 9,1 млрд. грн. За всім міслом кіншнього періоду року до державної казни від приватизації надійшло лише 1,2 млрд. грн. Парламентарі також не погоджуються із визначенням про зростання зарплат бюджетникам на 25%. Адже треба називати речі своїми іменами і говорити не про підвищення оплати праці, а про індексацію коєфіцієнтів. Високо цінують зростання зарплат у державі, за офіційними даними досяг 20%, насправді ж у більшості держав 25-28%. На наступний рік уряд пропонує підвищити це бітьки на 15%, однак, вважаю-

чи на стрімке падіння курсу гривні до долара, цей показник також є вочевидь нереальним.

Найближчими днями, як повідомив В. Медведчук, ряд народних депутатів висує до парламенту законопроект про індексацію рівня доходів населення у зв'язку з інфляцією.

Перший заступник Голови ВР досить скептично прокоментував повідомлення СБУ про викриття спроби державного перевороту в Україні. На його переконання, «реальної загрози конституційному ладу в нашій державі нема». Однак інформація, яку було поширено через ЗМІ, є свідченням, що СБУ працює.

Юліана ШЕВЧУК.

## Кажуть, що справа виграє

 Самоврядування

На черговій сесії Одеської обласної ради її головою обрали голову облдержадміністрації Сергія Гриневецького. Попередній голова облради Юрій Казаков ще кілька місяців тому подав заяву про звільнення й перейшов на іншу роботу — заступником Одеського міського голови.

І тепер ось С. Гриневський поєднав обидві вищі в області посади. Дехто з депутатів під нас обговорення кандидатури висловив сумніви щодо законності такого поєднання, деякі послалися на досвід кількох областей, утім числі й сусідньої Миколаївської де губернатор

ри» до цього очолили обласні ради — і справа, мовляв, тільки виграла. Сам Сергій Гриневський запевнив, що його обрання лише сприятиме ефективнішому здійсненню соціально-економічних завдань регіону, відстоюванню його інтересів перед центральними органами.

Думається, однак, з приводу тенденції, яка, з усього видно, делалася поширшею, воє слово мали б сказати Верховна Рада й Конституційний Суд України. Бо в Законі «Про місцеве самоврядування в Україні» сказано, що голова ради, втім числі обраної, працює на постійній основі й не може суміщати свою службу з діяльністю з іншою роботою, а на практиці це делалось частіше виходить навпаки.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.


**ФОТОФАКТ**

«Я не брав ваших кредитів» — так називається  
всесвітня акція протесту проти політики Міжнарод-  
ного валютного фонду та Світового банку. В Києві  
біля представництв цих фінансових структур також  
відбулася акція протесту.

Фото: Сергія КОВАЛЬЧУКА.

**Зі «Щитом»  
жити стане  
веселіше!**

Політика в Україні нагадує поминки, заявив на презентації новоствореного Всеукраїнського громадського об'єднання «Щит Батьківщини» його лідер Дмитро Колчинський.

Своїм ідеологом об'єднання вважає партію «Батьківщина». Саме вона, на думку Корчаківського, «веде непримиренну боротьбу з олігархічними групами в країні». А для досягнення своїх цілей «шитовці» використовуватимуть різні форми вуличного протесту. Таким чином «Шиті Батьківщини» має намір навчити співгромадян «організовано ображатися» на владу номієнклатури.

Першу акцію «образи» — протест проти армійського призову — призначено на 3 жовтня біля стін військового відомства країни. При цьому ці організатори виступлять не проти особи міністра оборони, а проти наявної мобілізаційної системи. 4 жовтня, в день слухання у Верховній Раді проєкту держбюджету, вуличні демонстрації прибудуть в обійню перерву (аби не зривати робочого графіка) до стін парламенту, де виступлять за реформування військ колегам.

**ORDER BUYER**

## Наша тривога



## На слід вийде... ФБР?

*З підсумками тижневого розслідування справи про зникнення Герогія Гонгадзе на брифінгу журналістів ознайомив перший заступник міністра внутрішніх справ Микола Джига.*

Звичайно, ми дізналися те, що не шкодить інтересам слідства. Тому дізналися небагато. Всупереч попереднім сунівам у громадській значущості особи Гондлаз пан Джига визнає, що ніяк правовохоронні органи більше скляються до версії, пов'язаної з професійною діяльністю, тобто «про здійснення злочинної діяльності журналіста». Відправновою саме цієї версії, за словами емсеєсного куратора пошуково-слідчих заходів, надається особового значення. Очевидно, за тиждень Георгій став вломи- ний і в мілїтійських колах.

[illegible]

тість, виповнів покаяння... Це саме повідомлення, пов'язане з цією історією. Посол США в Україні Сімон Пайдер вніслюв думку про можливість залучення ФБР до пошуків українського журналіста. До речі, перший заступник Голови ВР В. Медведчук вважає: «Якщо міжнародні організації й окремі країни можуть надати таку допомогу, яка не суперечить нормам українського законодавства, в тому числі і за рахунок спеслужбів і їхніх можливостей, включаючи і США, то наші правоохоронні органи повинні не тільки відгукнутися... Що ж, можна відгукнутися і за рахунок ФБР», якщо тільки компетентні органи виявлять притаманний їм «клас». А на знак вдячності за допомогу наші спеслужби можуть, наприклад, викрити «мереху грибників» в американських лісах (слава Богу, чернігівські вже «запеленовані»), «Фіді-фіфті»: організація «грибників»... це не один Гонзімале!


**Людмила КОХАНЕЦЬ**

Фото Олександра СИНІЦІ (УНІАН)

**Голові  
депутатської фракції  
«Солідарність»  
Петрові Порошенку  
виповнилося 35 років**

Четвертий десяток людського життєвого шляху — це час найкращого розквіту особистості.

Численний колектив, який Ви згуртували навколо себе, вітає Вас з ювілеєм і бажає міцного здоров'я, щастя, наснаги на довгі роки і терпіння на небагатому життєвому шляху.



## Машинобудівники на коні статистики

**Коментар**

Держкомпромполітики порадують: підприємства машинобудівної галузі за всім місцями виробили продукції на 10,6 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року.

Ця інформація ітише. Якщо взяти на те, що одороження машинобудівних підприємств за економічної кризи порівняється з падінням, після дотого або харчової промисловості, то це добрий знак. Тим паче, стверджують: обсяги виробництва в металургій-

ному машинобудуванні зросли на 13,2 відсотка, в електротехнічному, суднобудуванні, верстатобудуванні — ще більше. Але... Згадаймо — наші літаки літають в африканському небі, а кораблі ходять під латинськоамериканськими прапорами. І ці факти вносять суперечливий почуття. Бо виходить, що для підприємств машинобудування спокійніше, ніж в існує внутрішнього ринку. Про це навіть не заперечують в Держкомполітиці промислової політики.

Залишається задовольнятися тим, що наші експортери заробляють для країни таку потрібну тверду валюту. Але висока машинобудівники в загальних обсягах експорту також не ведуть перекошів. Він становить лише 13,2 відсотка. І якщо розділити 820 мільйонів доларів на два десятки потужних компаній, як скажемо, ВАТ «Турбоатом», ВАТ «Запорізький трансформатор», АНТК імені Антонова, ВАТ «Мотор-Сін», «Віп-Пром» тощо, то навард чим вразити навіть економіста-періокурника. З цієї са-

мої причини машинобудівники, на жаль, ще не затні істотно вилітати на торговельний баланс усієї держави. До речі, про рівень такого літуну нічого певного не скажуть і в Держкомпромполітиці. У країноі раз натякати на позитивну динаміку. Скажімо, про те, що питома вага експорту підприємств машинобудування зростає в торгівлі з Російською Федерацією, Німеччиною, США, Угорщиною, Великою Британією і, цілком можливо, Берегом Слонової Кістки.

Сергій ВЛАД.

**Фотофакт**

Отакий вигляд має траса Київ—Одеса поблизу Жашкова, що на Черкащині, навіть після невеликого дощу. Цікаво, а що діється на вулицях цього міста?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



**Енергетика**

## У столиці ціни не підвищать, але електроенергію не обіцяють

Тарифи на теплоенергію в Києві в жовтні не підвищать, про це повідомив київський міський голова Олександр Овеченко. Така заява спричинена рішенням уряду збільшити удвічі ціну на газ з першого жовтня. Крім того, Олександр Олександрович зазначив, що в процесі підписання опалення в жовтні можливі перебої з теплопостачанням, оскільки не досить нагромаджено запасів палива. Можливий строк підвищення тарифів на теплоенергію — 1 листопада.

На сьогоднішній день ТЕП у Києві мають 160 тис. тонн резервного мазуту з потрібних 180 тис. тонн. У жовтні планують це накомпити резервний запас, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

## За попку віддає

Українські споживачі зменшили заборгованість за газ пелера компанією «Ітера» з початку вересня на 10%, або на 12 міль. грн. — до 10 міль. грн., повідомив міністр палива в енергетики Сергій Єрмаков. Споживачі, які уклали контракти з «Ітеркою», зокрема, генерують компанії, інші владже жорсткіше графіку виконання поточної сплати і сплати за борговими зобов'язаннями.

Прим'ямо міністр вказав надію, що МЕК «Ітера» до кінця року не адекватиметься до ризиків скорочення поставок газу українським споживачам, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

## «Кіна» не буде, але не тому, що «кінщик» спився

**Актуально**

32 жовтня, можливо, принятися трансакції програм УТ-2. А з 12-го зніме з екрана і УТ-1, повідомив президент концерну-радіомовлення, радом'язку та телебачення Валерій Юрченко.

Почина — великий борг Національної телекомпанії концерну за послуги з розповсюдження програм мовлення на всі регіони України. За 5 років телевізійники заборгували майже 127 міль. гривень. Така заборгованість призвела до вкрай загальної економічного становища концерну. Приміром, зарплату заборгували за 4–5 місяців. Про підтримання на і-

лекшому рівні технічного стану обладнання, не кажучи вже про його оновлення, казати не доводиться. Приміжний це і досі експлуатуються техніка, якій більш як 30 років. Водночас збільшуються борги пелера енергетиками. Нині ця сума перевищує майже 30 мільйонів гривень. Тому навіть якщо працівники концерну вимовляють від цієї вкрай непопулярної

акції, то від'єднання все одно не уникнуть. До того ж навіть з неограничених коштів підприємству доведеться сплачувати пакости до бюджетів та цільових фондів. Тому енергетики витратитимуть свої кошти, отримані від комерційних замовлень. Приміром, ідеєраханків національних телеканалів, до яких нема жодних претензій. (Саме тому мовлення студії «Н+» на УТ-2 не принятиметься.) Погібна ситуація і в взаєминах з Національним радіокомпанією України. Проте поки що про мовлення радіотрансляції не йдеться, бо керівникам

ваділось домовитися про реструктуризацію боргів. Власне, керівництво РГТ намагалося обговорити цю проблему з президентом НТКУ Валентином Долгановим. Але протягом півтора місяця усі прохання про зустріч відхилялися. Мовляв, немає часу. І не раз фінансові претензії до НТКУ залишалися поза увагою. Тому концерн звернувся з позовною заявою до Арбітражного суду Києва про примусове стягнення заборгованості. Чергове, третє, судове засідання мало відбуватися вчора. На перерві, але і з'явилися не з'явилися.

Богдан ДОДОНЧ.

**Проекти**

## Наш вертоліт: не скоро в політ

Міжпромполітикою прийнято рішення про перенесення роботи з створення авіаційного єдиноперера з Вінниці до Запоріжжя. Державною програмою розвитку вертолітобудування Вінницький авіазаов неспроста було визначено головним підприємством: тут є виповнена матеріально-технічна база, підготовлені кадри спеціалістів. Однак через дефіцит коштів машина так і не зійшла з конвеєра.

Тепер усі сподівання на АТ «Мотор-Сін», де продовжують роботи: АТ покинувають спеціалісти, заповідники мають більше власних коштів на освоєння нової техніки, та й авторитет їхнього генерального директора треба враховувати. Тому, можливо, їм і вваляться поставити машину на крило. Хоч і перший досвідний зразок, як передбачено у зазначеній вище програмі, має піднятися в небо ще в 1996 році.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

**Акція**

## Доженемо і переженемо...

Ушосте у столиці шахтарського краю Доеньку проходила велика спеціалізована міжнародна виставка «Вугілля/Майнінг». Паралельно нею працює інша міжнародна виставка «Металургія. Літмас. Станкоматал». Організатори заохочували виставковий центр «Експозиційна» та місцеві фірми «Дюссельдорф». Вугільна виставка обсягом статті подією світового масштабу. Порівняно із попередньо збільшилася кількість учасників.

Начальник управління машинобудування та енергомеханічного забезпечення департаменту вугільної промисловості Мінпаліверу Іван Мілько розповів, що вітчизняна техніка даладі більше наближеність до країн світових зразків, а між виробниками вибірного обладнання останніми роками розгорнулася здорова конкуренція.

Льва КУЦ.

У номер

Київ

## Страховка?!

Рішення уряду про обов'язкове страхування громадянської відповідальності авіапілота транспортних засобів сприйнято неоднозначно.

У користь цієї соціальної потреби страхування машини ухора переконували журналістів представники Літї страхових об'єднань України та Моторного (транспортного) страхового бюро України — особа зашкалені. При цьому всі громадяни України авіаансом занесли до списків потенційних жертв, яких треба захистити.

Шопарка, на презентції страхових нововведень уряду, аж лабаратор чинності з 1 жовтня, ми не почули «національна транспортної хежу» — воля! Саме їх зобов'язано купувати страховий поліс за ціною «двох каністр бензину» і робити не а примусовому порядку.

Продовження теми читайте в наступних числах «ІЗ».

## Володимир Вейсик у пам'ятній монеті

Національний банк України випустив у обіг пам'ятну монету «Володимир Вейсик» на честь київського князя, який авіа християнство як державу релігію. Монета вивислась номіналом 10 грн., вагою — 31,1 г, тиражем 5 тис. штук.

Один абзацом

На фестивалі... картопні, що відбувся у Вінниці було представлено 20 сортів мисиння «другого хліба»: від елітних високоскорозрілних (по 600 центнерів з гектара) до особливих — їх лікарі рекомендують хворим.

До приватної свєрської загальноосвітньої школи 1—3 ступеня «Орланер» у Житомирі тепер долаєся і пансион. У ному в дусі свєрської культури і традицій виконуватимуться 150 лірич. Розташовано його у приміщенні колись престижного заводського профкакторію.

Встановлення у виплаті зарплат працівникам бюджетної сфери а Криму становить 1,3 місяця. Уряд автономії пообіщав адалати дотажі Джанкоєвському, Нижньокреському, Совєтському і Ленінському ревам, де ситуація вивисалася.

Жахлина трагедія сталася в селі Червоногір'я Червонобського району на Черкащині. Залишив без нагляду дорослий, трирічний Сашко і півторарічний Андрійко отруїлися чаплим дном. Знайшовши сіринки, злочинці почали мисли гратися. Один заведений сіринку потрапив на подумку... Коли вачерні батьки повернулися додому, Сашко і Андрійко були вже мертві...

Новий мст з'єднав мешканців двох немалих сіл —Пересадків та Михайлів-Ларного, поміж яких тече Інгул. Давно проблему за активної участі громади Михайлівської обласької інституції та обласної ради Олександра Гаркуші допомогли роз'язати інженери і робітники суднобудівного заводу імені 61 комунара.

Фотофакт

160 першокурсників Одеського інституту внутрішніх справ склали присягу на вірність народу України біля пам'ятника міліціонерам, загиблим під час виконання службових обов'язків.

Фото ДІНАХ.











# Непевне небо

зустріло нашого кореспондента  
у Симеїзській обсерваторії (АРК)  
напередодні її 100-річчя

Чи думав про щось величне любитель Макро Малмаєв, коли тиснув у 1900 році на висоту 360 метрів над рівнем моря небулярний спектроскоп, що по-простому зветься ускладненою підопною трубою? Про зріки думає — напевне. А про те, що через випадкові зустрічі з пукоскими астрономом О. П. Ганським і Л. А. Тиховим стане згодом почесним членом Академії наук? Навряд. Що саме таке було, коли через 13 років перебування адміністративно-лабораторний корпус, заведений інструментів у Німеччині, у 1925 році остаточно вийшов метрометр з Англії, а в кінці 20-х років обсерваторія вже задовольняла нарізні з найбільшими обсерваторіями Європи.

З усіх трьох Тихов став найзаможнішим: основоположником астрофізики, низка праць з... Стоп! Ми домовилися з А. Д. Зенковичем по можливості уникаючи наукових термінів. У розмові з провідним інженером Симеїзської астрофізичної обсерваторії радіоастрономії Кримської астрофізичної обсерваторії нефахівцеві мало що скажуть розкази астрономів на кшталт фотометри, колометри зріки і планети, атмосферної оптики тощо.

— Ще простіше? — трішки зайливатий і сивуватий не для свого віку інженер швидко змінювався. — Та я школярам так розповідаю.

— І все-таки...  
Усе-таки було як у всіх. Землетрус 27-го року якось перенесли. У війну евакуйовалися на Кавказ, потім у Середню Азію. Через чотири місяці після проголошення Криму продовжили роботи на вильотному обладнанні, навіть знайшли метрометр телескоп, вивезений до Німеччини. Дзеркало, шоправда, в нього було робоче. Але траплялися втрати і страшенні. Паралельно з відновленням цієї почали будувати відому тепер усім обсерваторію за Бачисарасю. Інструменти почали перевозити, та їх колекція потроху гуді перебиралася. Вона запрацювала у 53-54-му роках.

— Поки що нічого складного?  
— Поки що ні, — змушеним був я погодитися.  
До 70-х тут робота вже сповнилася. У 1975-му АН СРСР передала цю територію Московській астрономічній релі, яка тут салкувала за штучними супутниками Землі. Паралельно купували нові оптичні інструменти. У кінці 80-х обсерваторія набула попереднього статусу за оснащенням та непоганою якістю. Вислідом заходів усім покій обсерваторію 93-го передали до складу лабораторії радіоастрономії КРАО (Кримської астрофізичної обсерваторії), де вона перебуває і досі.

— А нещодавно іах лазерний далекомір включено до списку об'єктів, які є національним надбанням України. От і все.

— А досягнення?  
— Якщо простіше, то за всю історію Симеїзської обсерваторії відкрито стільки малих планет (астероїдів), що ми перемогли усі західні обсерваторії.

— Багато вас тут працює?  
— Двадцять п'ять чоловік, з них вісімнадцять — інженери-техніки, решта — обслуговуючий персонал. За ці роки колектив не змінився, пішли усіх троє, то взяли молодих фахівців. Зарплата... Та як у всіх бюджетників: було, по чотирьох місяцях не одержували. Фінанси на оновлення техніки і розвиток давно не видавалися, інколи властивість перехопити шість за границями. Якщо майже сім місяців не було електроенергії. Наш маленький Цейс-600 зручний, а сучасні, як отой, що поруч, довжина чотири метри, вага шістнадцять тонн, без електрики — шматок заліза. А будь-яка техніка, простоявши півроку, починає обриватися.

— Так ви на малому працювали?  
— Окоп тех неїпійно. Ми мали годинниковий привід, який відстежує обертання Землі, так званий не іскладно буде, супровід зріки. А він все одно на електриці.

— Над чим же працювали, якщо не військова тасмійка?

— Ми підписували не займаємося. А робота — звичайна. По-перше, галузь лазерної локації міжнародної програми НАСА і Європейського космічного агентства. По-друге, роботи на оптичних інструментах з вивчення близького космосу. Відстежування космічного сміття. Починаючи від ступенів ракет до майже шістнадцяти тисяч різних інших тіл. Головна увага — найбільшам. Також роботи з виявлення космічних каменів поблизу Землі, які становлять загрозу. Це насамперед астероїдів, великі тіла — до десятків метрів — у метеорних потоках. Земля, до речі, перетинає дев'ять тисяч разів на рік. По-друге, роботи в галузі годинників. Поширюючи? Це поперше. Земля і системи трьох тіл Земля—Місяць—Сонце. Теоретична група працює в напрямку вивчення утворення планетних систем і систем супутників у планет. Також маємо можливість вивчення з допомогою лазерного далекоміра руху тектонічних плит на Землі з метою передбачення можливих землетрусів. До речі, лазерний телеком, встановлений на далекомірі, з допомогою лазерного променя дозво-



ляє встановити відстань до супутника з точністю до сантиметрів. Чого замислює?

— Супутники високо літають?  
— Дивлячись кві. Від астероїдів-трихсот кілометрів до шістдесяти—ста тисяч. Ми працюємо до двадцяти тисяч кілометрів. Це головним чином геодетичні супутники, супутники зв'язку, за згаданим списком НАСА, виворіюмо. Втім, з такими супутниками це близько п'ятдесяти стацій працюють.

— Астероїд Дмитрович, а як щодо романтики астрономічних ночей? Бо щось суцільний будень в нас видихає.

— Ми стояли біля коїчної будівлі великого телескопа, відвертаючи від проізагногого холоду, венишого емоцією, все одно треба об'їздити, гнав по білому небу сіро-сині хмари. Інженер вгору не глянув, він кивнув у його бік як старий знайоми:

— Ну, по-перше, при непевному неби, по-друге, все одно треба об'їздити. А по-друге... Заспокоївся. Заличилася романтика. Навіть, гадаю, більше. Наші шістнадцять тонн круються в малайчині, майже безшумніми електромоторами. Там все добре збалансовано. Фундамент телескопа відісланий від фундаменту банш, щоб навіть наш рух не передавалися на телескоп. Замість окулярної голонки навісимо апаратуру, результати спостережень почнуть виводитися на комп'ютер, ми ж запишемо на дискету й почнемо обробляти в інший час і в іншому місці. Людина може вичити один об'єкт. А ми замість одного — десять.

— В мене залишилося останнє запитання, відповідь на яке я майже знав, але не почувши підтвердження, все одно не забрався б звідти. Зенкович посмінувся, добрий і мудрий:

— Звичайно, життя, крім нашого, десь є. Але це не означає, що воно схоже на наше. Спроба скрувати космос спалах інформації про нас, на мій погляд, авантюризм, вже робилася. А літаючи тарілки... На березі Голубий затоки, звини, працює наш радіотелеком. — Якщо увечері при підсвічуванні прожектором знизу сфериографувати його. І — над телескопом при проваїть побачили ту саме «тарілку». Бажаєте подивитися?

— А подивився. Ефектно. Проте не треба бути уфологом, щоб зрозуміти: звичайний підоск оптики. Але ще планетарії примакували... Жалкую, що провідний інженер не віддав нам знімок. Бовпав, мабуть, ахота ж. А може, не міг розлучитися. Останній усе-таки. До мене пропадавав.

— Але це не сани, про що жалкую. Може, колись усе-таки вийде, розкриши купол, під керівництвом дослідника емоцією, побукати відомим чи з дитинства: протуберанції Сонця, Місячний мори і зон яким і в сузір'ї.

— Космос... А що, як на 200-річчя? З космічної точки зору до нього — і навіть не мить.

— Дмитро КОНОВАЛОВ.

На знімку: «класичне гніздо» Симеїзської обсерваторії, з якого, власне, все й почалося; науковий співробітник Нікіль Гафнонок біля повернутого з Німеччини телескопа.

Фото автора.

## Спорт

### Сподіваємося, що сонце такма визирне

У поєдинок (дів'як важкий) сіри хмари застида сонечко над українським олімпійським табором у Сімфеї. Не спромігася взяти старту виступу нашу стрибунка з жердочкою Ангела Балахонска. Не підкорилася питання титулованому Леоніду Готфріді (105 кг). А його товариш по команді Ігор Разорнов (та сама категорія) пощади лише четверте місце. Не піднявся, на жалі, на п'єстесал пошви в окремих вправах інші гімнасти гімнасти. А трішки ізнісся екіпаж нашого вітраліста з класу «470» (чемпіон попередньої Олімпіади Євген Браславський та Ігор Матвієнко) через три дискваліфікації фактично зійшов з дистанції.

Утім, десюте не гірше. Скажімо, не пройшов до Сімфеї американський штормальник кари Сідней Хантер. І парвально зробив, бо його іогінотні тести, зроблені ще навісиди, дали іогінотний результат. Гостро прореагувала на ці поїлі олімпійська чемпіонка вільних ігр (біл ваг 100 кг) Меріон Джокс, яка, між іншим, пладує здобути ще чотири «золота». На знак солідарності зі своїм чоловіком, а ним є Хантер, вона порожню приништи участь у сімфійських іграх. Як кажуть у таких випадках, вода наша.

А от іще скандальна ситуація. Румунська гімнастка Андреа Радукану, яка ввиробила абсолютну першість, рішенням медичної комісії дискваліфікована за вживання допингу. Золоту медаль відідав іній румунський шортмені, Сімоні Амарар.

А ми з вами все-таки віримо, що небо над вами проясниться. Немає сумніву, є ще в українських ловах атлети, котрі нияк шо не сказали вагомого слова. Успіхів їм!

Наші прогнози поступово здійснюються: представник греко-римської боротьби ван Давид Солодких виборов срібну нагороду у ваговій категорії до 97 кг.

Виктор БРАНИЦЬКИЙ.

### Табло Олімпіади

Легка атлетика. Чоловіки. 10 000 м. Хайде Геберселассе (Ефіопія) — 27.18.21.

Мартинітайк. Жінки. Крос. Паска Пешо (Італія).

Велоспорт. Жінки. Групова гонка. Леонтис Зізілард (Нідерланди).

Важка атлетика. Чоловіки. 105 кг. Тяжколіт (Іран) — 425 кг.

Стрибки у воду. Чоловіки. Трамплі. 3 м. Чонг Ні (Корея).

Боротьба греко-римська. До 97 кг. Міхаль Кюінберг (Швеція).

Вв знімку: бронзові медальники у змаганнях із синхронних стрибків у воду з 3-метрового трампліна українки Ганна Сорочіна (ліворуч) і Олена Жупіна.

Фото Миколи БОЧКА (УНІАН).



### Новий рівень партнерства

Як повідомляють прес-служби Федерації футболу України, президент ФФУ народний депутат Григорій Суркіс провів зустріч з Хорстом Вільмандом — членом ради директорів Фіорин.

У ході двосторонньої запискової розмови вони обговорили низку питань, пов'язаних з можливістю віднаслідка контракту з ФФУ про технічне спонсорство на щили до 2002-го і 2004-го років.

Пан Суркіс запропонував припинити ную конвенцію взаємодії федерації з технічним спонсором, за якою, а раз віднаслідка контракт, фірма «Пума» має взяти на себе стовідсоткове забезпечення екіпіровки національної, молодіжної та інших збірних України на всі матчі, які вона проводить у іонах нікшас.

Продовжуючи тему позитивного розвитку в Україні масового дитячого футболу, що є одним із головних напрямів роботи ФФУ, він наближує перспектив, сприяючи обговоренню можливості створення сильних підприємств з виготовлення спортивного одягу, куття та футбольних м'ячів фірми «Пума» в Україні.

# ДІЯЇ БУДЕ Феномен XX століття

Сьогодні — Всесвітній день туризму

Торік Україну відвідало понад 4 мільйони іноземних туристів. Кожен десятий з них — представник держав, з якими встановлено візовий режим. Частка організаційного туризму торік зростає більш ніж на три відсотки. Майже чверть закордонних відвідувачів скористалися послугами місцевих ліцензованих туристичних підприємств. І хоча ці показники ще не відповідають сучасному світовому рівню туризму, все-таки ішли до поліпшення стану справ у цій прибутковій галузі знайдемо. Вишукуються нові. Таке завершення висловлює на конференції, присвяченій цьому святу, голова департаменту спорту та туризму Держкомітету молодіжної політики, спорту та туризму України Валерій Цибук.

Делалі більше іноземців прагнуть відвідати Київ, ознайомитися з його величчям, повеселитися відомими пам'ятками архітектури, історії, культури та дивними культовими спорудами, сучасними новобудовами. За підсумками Всесвітнього

конкурсу «Кришталевий ледека», цього року столиця нашої держави визнана вітчизняною Меккою.

Це наслідок того, що місця завжди особливо останнім часом одним із своїх головних завдань вважав пієнсення туристичної інфраструктури. А отже наш древній і вічно молодий Київ має всі застави стати якшо не Меккою, то надзвичайно привабливим містом для мандрівників зі всього світу.

З нагоди свята, яке відзначається щороку за рішенням ООН, поведено в Україні поїздки і триватимуть сьогодні різні акції. Як гасло «Технологія та природа — два актуальні аспекти розвитку туризму на початку XXI століття».

А з 10 по 13 жовтня у Києві, на території Національного комплексу «Експонент України» відбувається «Євний міжнародний туристичний салон «Україна-2000». На ньому буде представлено також близько 2000 експонатів з 29 країн світу.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.



## Судили «зайця»...

Теорема буття

Цього року в Чернівці було порушено кримінальну справу проти Є. Виноградова, В. Діденка за виготовлення фальшивих посвідчень на проїзди міжкордонними транспортними засобами. Згідно з актом суду вони отримували на пов'язанні вій на один рік з відпочинку покорона на час вій. Чернівці Володимир С., який потрапив у подібну ситуацію в Києві, у суді захищав представниками трудової колективу. І інженер-конструктор. Усе відрізняло, що наш завод розкрутився. Мій відлік наразі запрямо на повну службу. Але замовлення триваються рідко. Протямо по два-три тижні на місяць. І лише іноді — кілька тижнів. Отже, часе це потребуємо з безодніних випустках. А в мене безробітні дружина, син і дочка — студенти, ще один син — школяр. Як вижити? Чесно кажучи, навіть не знаю. За квартиру не сплачуємо — нічим! Як здебільшого сиджу у селі,

пораю город, який захищає від померлих батьків дружини. Луз з Чернівців попутками у Київ з рятівного картоплею, ягідками, іншим вирощеним та пенсійним гривнями свого старенького батька. Невеселий регулярний заводський 30—50 гривень не знаю, на що я витратив.

І ось дізнаюся, що у безреші запрошують на два тижні вийти на роботу. Ніби все просто. Але до заводу треба доїздити з двома пересадками. Це дві гризні години! Уявіть, скільки це для моєї сім'ї, якщо, бува, нема за що купити хліба...

Переглянувши пенсійне посвідчення померлої матері дружини, я виправив деякі літери прізвища, імені, вквів деяку фотозаписку. І відразу став старшим на 17 років! Аби контролер нічого не зафіксував, не голився... кілька днів, саме на день народження дружини, мене затримали, відвели у міліцію. «Плати штраф 30 гривень», — сказали. «Не маю такої грошей при собі», — чесно зізнався. «Ну тоді...»

Якби знав, що проти мене буде порушено кримінальну справу, десь би вже їх позичив. А так — ганьба, суд, «гарна підробка!» — примхують експерти, оцінюють «роботу» інженера-конструктора. Я слів у раціоналізмі внутрішніх справ, мов у воду опущений: знали б правоохоронці, які прокляти можуть виготовити!

Чернівчанин заводу, шоправда, не дорікало і, поспівуючи мені як ветерану виробництва, надало на сул громадських захисників, відміну карктеристику. Довили про безробіття дружини, злиденний дохід сім'ї! Дімо пом'якшили вирок суду: мені присудили 10-місячне відрачування протягом року зі зарплати.

Соромно за це посвідчення. І за все соромно. Дуже! Але, повірте, так приречено життя, що не знаю, як далі бути. Очевидно, розрахуюсь із заводом. Треба переїждати на село. Для міста потрібні великі гроші. Не пошлющо мені...

Залишок  
Сергій ПАВЛЕНКО

Чернівчанина обстоє.

## 104, 105... Хто більше?

В Україні зареєстровано ще дві політичні партії: національно-демократичне об'єднання «Україна» та Партію інтеграції України. Голова новоствореного об'єднання «Україна» Григорій Кузмич повідомив, що активісти партії вийшли з середовища Компартії України. Саме ж об'єднання стоїть на національній ідеї, яка позначає у тому, що «українська нація на поземній землі має бути головною, а не «в гостях». Партія інтеграції України стала 105-ю і поки що об'єднане 3,5 тисячі інтелектуалів, серед яких генерал-лейтенант Національної опери та балету України Петро Чуприна, головний балетмейстер Донецького оперного театру Валерій Писарев, ректор Харківського автодорожного технічного університету Анатолій Туренко.

## Іномарки-невидимки

Спеціалізацією боротьби з контрабандою та організованою злочинністю управління СБУ з Чернівецької області викрито групу осіб, яка виготовляла фальшиві митні документи на ввезені в Україну іномарки. Стрім автомобілів завдяки оборукам махінатир проминули планку митних платежів без сплати адмінсуми, відповідних сум до державного бюджету. До злочину причетні сім відповідальних осіб регіональної Торгово-промислової палати з Чернівецької митниці. По цьому факту порушено кримінальну справу, ведеться слідство.

Сергій ПАВЛЕНКО.

## Віктор Гогорович КИТАЙСЬКИЙ

Неможливо повірити в те, що Віктор за нами більше не буде. Всьє нас не полишає відчуття, що зараз у коридорі в академі завітасить його жистеріа. А ми розсміялися з ним, як з нацією, — не він же не маємо права. І ми не розсміяємося.

Щого не буде. Ми більше не зустрінемося з Віктором на подвір'ї академі. Але розсміялися з ним, як з нацією, — не він же не маємо права. І ми не розсміяємося.

Студенти, співробітники, адміністрація Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Служба в церкві НАУМА 9.00.

Прощання з 10.00 до 12.30.

Гарний митинг відбувається 27 вересня, в середу, оє 11.30 в Конгрегаційній залі НАУМА (Скохорода, 2, вхід з Конкративної площі).

Похорона 27 вересня, в середу, о 13.30 на Байковому кладовищі в Києві.

## Спробуй і виграй

Переплатники будь-якого номерного видання зможуть узяти участь у розіграші заохочувальних призів. Тим, хто зробить свій вибір і переплатити нашу газету, необхідно надіслати до редакції копію переплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Переплата-2001».

Розіграш проводиться у два етапи. У січні в першому етапі розіграшу візьмуть участь і ті, хто переплатив наш видання на перше півріччя, і ті, хто переплатив газету на весь рік. Останні візьмуть участь і в другому етапі розіграшу лотерей, який відбувається влітку. До них приєднаються ще і ті, хто переплатив наш видання на друге півріччя 2001 року.

Хто переплатив газету образу на весь рік, деїм матиме шанси виграти заохочувальний приз. Як і раніше, завжди нашим спонсорам розігруватимуться найцінніші приззи: від складної побутової техніки до сімейсько-господарських продуктів. Спробуйте і виграйте!

Редактор номера Віталій СУДЯ. Редакція: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Валерій СУДЯ. Головний редактор Сергій ПАРВЕНКО.

■ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.

■ Редакція не зобов'язана підписувати авторів публікацій.

■ Уточніть, чи не є публікація фальшивою, несе автор.

■ Рукописи не повертаємо.

■ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

■ При використанні навіш публікацій посилає на «Голос України» обов'язково.

Слідство по реєстрації періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179841.

Комітат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50 Зам. 0311174. 1 2 3 4 6 7 8 9 0

### До узагальнювачів БАТ «Волинський»

Загальні збори акціонерів відбуваються 26 листопада 2000 року о 12.00 за адресою: м. Луцьк, вул. Ковалівська, 18а. Реєстрація акціонерів розпочинається о 10.00.

Повідомлення:

1. Загальні збори по результатам фінансово-господарської діяльності за 1999 — III кв. 2000 року.
2. Розподіл прибутку товариства.
3. Вибори органів управління товариством.
4. Затвердження повноважень голови правління на укладання окремих договорів.
5. Зміни до Статуту.

Акціонери, нем бажать, винести додаткові питання на розгляд загальних зборів, необхідно до 25 жовтня 2000 року письмово подати питання товариства.

Правління БАТ «Волинський».

### До узагальнювачів БАТ ХК «Скороходинський»

Загальні збори акціонерів відбуваються 25 листопада 2000 року о 12.00 за адресою: м. Луцьк, вул. Грушевського, 30. Реєстрація акціонерів розпочинається о 10.00.

Повідомлення:

1. Загальні збори по результатам фінансово-господарської діяльності за 1999 — III кв. 2000 року.
2. Розподіл прибутку товариства.
3. Вибори органів управління товариством.
4. Затвердження повноважень голови правління на укладання окремих договорів.
5. Зміни до Статуту.

Акціонери, нем бажать, винести додаткові питання на розгляд загальних зборів, необхідно до 25 жовтня 2000 року письмово подати питання товариства.

Правління БАТ «Скороходинський».

## Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. Тел: ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-23; для реєстрації — 224-72-54; відділ редакції — 446-91-37, 441-85-34, 441-83-44; редакція — 449-85-62. E-mail: sekret@golos.relco.com

Переплата-2001